

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
Hizmetlerinde

I. ULUSLARARASI

Prof. Dr. **Fuat Sezgin**

İSLÂM BİLİM TARİHİ SEMPOZYUMU

13-15 HAZİRAN 2019

1st International Prof. Dr. Fuat Sezgin
Symposium for the History of Science in Islam
13-15 June 2019

ندوة الأستاذ الدكتور فؤاد سرزيكن الدولية الأولى لتاريخ العلوم في الإسلام
13-15 حزيران / يونيو 2019

برنامِج الندوة / SEMPOZYUM PROGRAMI / SYMPOSIUM PROGRAM

I. ULUSLARARASI

Prof. Dr. Fuat Sezgin İSLÂM BİLİM TARİHİ SEMPOZYUMU 13-15 HAZİRAN 2019

1st International Prof. Dr. Fuat Sezgin Symposium for the History of Science in Islam

13-15 June 2019

ندوة الأستاذ الدكتور فؤاد سزكين الدولية الأولى لتاريخ العلوم في الإسلام

13-15 حزيران / يونيو 2019

1. Gün / 1st Day 13 Haziran / June 2019

İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Ord. Prof. Dr. Cemil Bilsel Konferans Salonu
Istanbul University Faculty of Science Ord. Prof. Dr. Cemil Bilsel Conference Hall

09:00-09:30	Karşılama ve Kayıt / Reception & Registration	استقبال وتسجيل
09:30-11:00	Açılış Töreni / Opening Remarks	ملاحظات افتتاحية
11:00-11:10	Prof. Dr. Fuat Sezgin Belgeseli / Prof. Dr. Fuat Sezgin Documentary	فيلم وثائقي عن الأستاذ الدكتور فؤاد سزكين
11:10-12:00	Açılış Konferansı / Keynote Speech	الكلمة الرئيسية
	İbrahim KALIN	
	Bilim, Teknik, Tefekkür: Fuat Sezgin'le Evrendeki İşaretleri Okumak	
	Science, Technique, and Contemplation: Reading the Signs from the Universe with Fuat Sezgin	
	العلم، التقنية، التفكير: قراءة الإشارات الكونية مع فؤاد سزكين	

12:00-14:00 Ara / Break / استراحة

14:00-14:30	Sergi Açıılışları / Exhibitions Opening	افتتاح المعارض
	- Fuat Sezgin'le İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Sergisi / The Exhibition of Science and Technology in Islam with Fuat Sezgin	معرض العلوم والتكنولوجيا في الإسلام مع فؤاد سزكين
	- Fuat Sezgin Anısına: Bilimden Sanata Yansımalar (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Geleneksel Türk Sanatları Karma Sergisi) / In Commemoration of Fuat Sezgin: Reflections from Science to Art (The Group Exhibition of Traditional Turkish Arts by Fatih Sultan Mehmet Vakif University)	في ذكرى فؤاد سزكين: انعكاسات من العلوم إلى الفن المعماري للفنون التركية التقليدية لجامعة السلطان محمد الفاتح الوفيقية

Oturumlar / Sessions / جلسات
İstanbul Üniversitesi Rektörlük Binası / Istanbul University Rectorate Building

1. Oturum / 1st Session 14:30-16:00
Doktora Salonu / Doctorate Hall

Prof. Dr. Fuat Sezgin Anısına / In Commemoration of Prof. Dr. Fuat Sezgin

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Mustafa Kaçar

Şükraddin Güldütuna

Fuat Sezgin Hoca ile 38 Yıl
Thirty Eight Years with Prof. Dr. Fuat Sezgin
ثمان وثلاثون سنة مع فؤاد سرزيكن

Dilek Güldütuna

Fuat Sezgin ve Hocası Hellmut Ritter
Fuat Sezgin ve His Master Hellmut Ritter
فؤاد سرزيكن وأستاذه هلموت رتر

Henk Hietbrink

The İstanbul Museum of the History of Science and Technology in Islam as a Source of Inspiration for Modern High School Education: An Instrument for Finding Reflection Points

Modern Lise Eğitimi İçin Bir İlhâm Kaynağı Olarak İslâm Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi (İstanbul): Yansıtma Noktalarını Bulmak İçin Bir Alet

متحف إسطنبول لتاريخ العلوم والتكنولوجيا في الإسلام كمصدر الهام للتعليم في المدارس الثانوية الحديثة: أداة للعثور على نقاط الانعكاس

Mohammad Bagheri

Prof. Fuat Sezgin and Iran
Prof. Fuat Sezgin ve İran
الأستاذ فؤاد سرزيكن وإيران

2. Oturum / 2nd Session 14:30-16:00
Mavi Salon / Blue Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Musa Duman

Mohamed Benabbès

An Ottoman Translation of Ptolemy's Geography Made in 15th Century: The Importance of an Unknown Work

Batlamyus'un Coğrafya'sının 15. Yüzyılda Yapılmış Bir Osmanlı Tercümesi: Bilinmeyen Bir Eserin Önemi

ترجمة عثمانية لجغرافيا بطليموس تمت في القرن الخامس عشر: أهمية عمل غير معروف

Hakan Kalaycı

Fuat Sezgin'e Göre Antik Yunan ile Modern Coğrafyalıca Arasında Bir Kayıp Halka Olarak Yâkût el-Hamevî

Yâqût al-Hamawî as the Missing Link with regard to the Geography between Ancient Greece and Modern Science

رؤية فؤاد سرزيكن عن الحلقة المفقودة بين الجغرافيا اليونانية القديمة والحديثة من خلال ياقوت الحموي

İlhami Danış

İslam Coğrafacılarından Osmanlı Coğrafacılarına Yeryüzünün Matematiksel Taksimi: Hakiki İklimler

Mathematical Division of the Earth from the Islamic Geographers to the Ottoman Geographers: The True Regions

التقسيم الرياضي للأرض من الجغرافيين المسلمين إلى الجغرافيين العثمانيين: المناطق الحقيقة

Detlev Quintern

From Alexander von Humboldt to Fuat Sezgin: On the Discovery of America — A Comparative Historiography

Alexander von Humboldth'tan Fuat Sezgin'e: Amerika'nın Keşfi Hakkında Mukayeseli Bir Tarihyazımı

من الكسندر فون همبولت إلى فؤاد سرزيكن: عن اكتشاف أمريكا - تاريخ مقارن

استراحة / Break

3.Oturum / 3rd Session 16:30-18:00
Doktora Salonu / Doctorate Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Murteza Bedir

Abderramán el-Hajji

الحضارة الأندلسية: علميتها وعلومها

Endülüs Medeniyeti: Bilimsel Yönü ve Orada Gelişen Bilimler
The Civilization of Al-Andalus: Its Scientific Aspects and the Sciences Growth There

Ghodratollah Ghorbani

The Nature of Muslims' Sciences in the Golden Age of Islam
İslam'ın Altın Çağında Müslümanların Ürettikleri Bilimlerin Mahiyeti

طبيعة العلوم عند المسلمين في العصر الذهبي للإسلام

Jakub Sypiański

11. Yüzyılda Bizans'ta Bilimlerin Canlanmasında İslam'ın Katkısı

Islamic Contributions to the Revival of the Sciences in Byzantium in the 11th Century

إحياء العلوم في القسطنطينية في القرن الحادى عشر الميلادى وأثر الحضارة الإسلامية علها

Arman Zargaran

Causes Giving Rise to the Medical Sciences during Islamic Golden Age (9-13th Century C.E.)

İslam'ın Altın Çağında (9.-13. Yüzyıllar) Tibbî Bilimlerin Gelişimini Sağlayan Sebepler

الأسباب التي أدت إلى نهضة العلوم الطبية خلال العصر الذهبي للإسلام (القرون 9-13 م)

4. Oturum / 4th Session 16:30-18:00
Mavi Salon / Blue Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Hüseyin Hansu

Ismael Al-Jaberi

Efforts of Prof. Dr. Fuat Sezgin in Preserving the Arabic-Islamic Heritage

Arap-İslam Mirasının Korunmasında Prof. Dr. Fuat Sezgin'in Çabaları

جهود الأستاذ الدكتور فؤاد سزكين في حفظ التراث العربي الإسلامي

Mehmet Demirci

Fuat Sezgin'in Tefsir Literatürüne Katkısı: Buhârî'nin Kaynakları

Fuat Sezgin's Contribution to the Litterature of Qur'anic Commentary: The Sources of al-Bukhârî

إسهامات فؤاد سزكين في أدبيات الشروحات القرآنية: مصادر البخاري

Bilen Işıktaş

Prof. Dr. Fuat Sezgin'in Arap-İslam Bilimler Tarihi Araştırmalarının Müzikoloji Alanına Katkıları

Contributions of Prof. Dr. Fuat Sezgin's Studies on the History of Arabic-Islamic Sciences on Musicology

إسهامات دراسات الأستاذ الدكتور فؤاد سزكين في تاريخ العلوم العربية والإسلامية عن علم الموسيقى

Judith Pfeiffer

Deciphering the Stars: The Celestial Sciences in Müyyedzâde Abdurrahman Efendi's Private Library Collection (fl. ca. 1480-1516)

Yıldızlarının Şifresini Çözmek: Müyyedzâde Abdurrahman Efendi'nin (y.d. ykl. 1480-1516) Özel Kütüphane Koleksiyonunda Göksel Bilimler

فك رموز النجوم: العلوم السماوية في مجموعة مكتبة مؤيد زاده عبد الرحمن أفندي (1516-1480)

2. Gün / 2nd Day - 14 Haziran / June 2019

Oturumlar / Sessions / جلسات

5. Oturum / 5th Session 09:30-11:00 Doktora Salonu / Doctorate Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Ayşe Zışan Furat

Saidakbar Mukhammadaminov

Abū Ḥafs 'Umar al-Nasafī (d. 1142) as a Codifier of Texts of Islamic Sciences for Students of the Transoxiana Madrasahs (On the Example of His Collection "Maṭla' al-nujūm wa majma' al-'ulūm")

Mâverâünnehir Medreselerindeki Öğrenciler İçin İslam Bilimlerine Dair Eserler Telif Eden Bir Âlim Olarak Ebû Hafs Ömer en-Neseffî (ö. 1142): Maṭla'u'n-nūjūm ve mecme'u'l-ulûm Adlı Eseri

نجم الدين عمر النسفي (ت 1142 م) كمدون لنصوص العلوم الإسلامية لطلاب مدارس ما وراء النهر: على سبيل المثال مجموعته مطلع النجوم ومجمع العلوم

Ingrid Hehemeyer

The Madrasa as a Place of Learning: Some Practical Aspects as Observed in Medieval Zabid, Yemen

Öğrenim Yeri Olarak Medrese: Ortaçağ Zabid'inde (Yemen) Gözlemlendiği Şekliyle Bazı Pratik Boyutlar

المدرسة كمكان للتعلم: بعض الجوانب العملية كما لوحظت في العصور الوسطى زبيد، اليمن

Bilal Dedeyev

Ortaçağ Islam Uygarlığının En Büyük Bilim Ocağı Olan Merağa Rasathanesi

Marâğa Observatory as the Most Important Centre of Science in Middle Ages of Islamic Civilization

مرصد مراغة كأهم المراكز العلمية في القرون الوسطى للحضارة الإسلامية

Mohammed Hilmi Abdel-Wahab

الروايا الصوفية ودورها في التعليم الديني إبان العصر الأيوبي

Eyyûbî Asrı Boyunca Sûfi Zâviyeleri ve Dinî Öğretimdeki Yerleri
The Sufi Lodges and Their Role in Religious Education during the Ayyubid

6. Oturum / 6th Session 09:30-11:00 Mavi Salon / Blue Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Atilla Bir

Johannes Thoman

The Earliest Complete Arabic Ephemeris (727 A.H.)

En Erken Tam Arapça Ephemeris (H. 727)

الزريج الفلكي العربي الأقدم (هـ 727)

Dirk Grupe

Thâbit ibn Qurra's Arabic Translation of Ptolemy's Almagest: A Discussion Based on MS Jaipur, Maharaja Sawai Man Singh II Museum Library, 20

Batlamyus'un Almagest'inin Sâbit b. Kurre Tarafından Yapılan Arapça Tercümesi: Jaipur, Maharaja Sawai Man Singh II Müze Kütüphanesi, 20'deki Elyazmasına Dair Bir Tartışma

ترجمة ثابت بن قرة العربية لمخطوطة بطليموس: مناقشة بناء على مخطوط جايبور، متحف مكتبة المهراجا سواي مان سينغ الثاني، 20

José Bellver

The Circulation of the Arabic Manuscripts of Ptolemy's Almagest: The Roles of al-Andalus and of Naṣîr al-Dîn al-Tûsî's Tahârîr al-Majisṭî

Batlamyus'un Almagest'inin Arapça Elyazmalarının Tedavülü: Endülüs'ün ve Nasîreddin et-Tûsî'nin Tahârîr al-Mecîstî'sinin Rollerî

تداول المخطوطات العربية للمخطوطة بطليموس: دور الاندلس وتحرير المخطوطة لنص تفسير الدين الطوسى

Fateme Savadi

Quṭb al-Dîn Shîrâzî's Description of the Mediterranean Sea in the İkhtiyârât-i Mużaffarî

Kutbuddin es-Şîrâzî'nin İhtiyârât-ı Muzafferî'sindeki Akdeniz Tasviri

وصف قطب الدين الشيرازي للبحر الأبيض المتوسط في اختبارات مظفرى

7. Oturum / 7th Session 11:30-13:00
Doktora Salonu / Doctorate Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
M. Sait Özverarlı

George Saliba

Fuat Sezgin on Early Arabic/Islamic Alchemy
Fuat Sezgin'e Göre Erken Dönem Arap-İslam Kimyası
فؤاد سزكين حول الخيمياء العربية / الإسلامية المبكرة

Hamed Arezaei

الجانب الفلسفى في علم الكيمياء القديمة بين علماء الحضارة الإسلامية ومؤرخى العلم والفلسفة
The Philosophical Aspect of Alchemy between the Scientists of Islamic Civilization and the Historians of Science and Philosophy
İslam Medeniyetindeki Bilim Adamları ile Bilim ve Felsefe Tarihçileri Arasında Kimyanın Felsefi Yönü

Mohsen Qosi - Reyhane Salimi

What Should You Expect from a Medieval Islamic Perfumery Monograph?
Parfümculüğe Dair Ortaçağ İslam Dünyasında Kaleme Alınmış Bir Monografiden Ne Beklenmeli?
ما الذي يجب أن تتوقعه من دراسة العطور الإسلامية في العصور الوسطى؟

Marouane Ben Miled

Different Meanings of the Word 'Adad (Number) in the Algebraic Traditions from al-Khawarizmi to al-Samaw'al Harezmî'den Semev'el'e "Aded" (Sayı) Kelimesinin Cebir Geleneklerindeki Farklı Anımları
معاني مختلفة لكلمة العدد في التقليد الجبرية من الخوارزمي إلى السماوالي

8. Oturum / 8th Session 11:30-13:00
Mavi Salon / Blue Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Mustakim Arıcı

Iołanda Ventura

The Latin Reception of Galen's De simplicibus medicinis between Arabic and Latin
Arapça ve Latince Arasında Galen'in De simplicibus medicinis'inin Latin DÜNYADA ALIMLANISI
الاستيعاب اللاتيني للطب البسيط لجالينوس بين العربية واللاتينية

Halil Tekiner

Pioneers of Pharmacy in Early Islamic Golden Age
İslam'ın Altın Çağının Erken Dönemlerinde Eczacılığın Öncülerİ
رواد الصيدلة في العصر الإسلامي الذهبي

Fevzi Yılmaz

Doğumunun 1046. Yılında Bırûnî: Kîymetli Taşlar ve Metaller Araştırması
Al-Bîrûnî in His 1046. Birth Anniversary: His Researches on Gemstones and Metals
البيروني في ذكرى ميلاده 1046: أبحاثه عن الجوهر والمعادن

Gürsel Aksoy

Islam Medeniyetinde Geç Antikçağ Mirası: Aristoteles'e Atfedilen Taşlar Kitabı
The Heritage of the Late Antiquity in Islamic Civilization: Book on Stones Ascribed to Aristotle
تراث العصور القديمة المتأخرة في الحضارة الإسلامية: كتاب الأحجار المنسب إلى أرسطوطاليس

13:00-15:00 Ara / Break / استراحة

9. Oturum / 9th Session 15:00-16:30
Doktora Salonu / Doctorate Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Sevtap Kadioğlu

Yavuz Unat

Ortaçağ İslam Dünyasında Astronomi Bilimi

Astronomy in the Medieval Islamic World

علم الفلك في العالم الإسلامي في العصور الوسطى

Muhammad Ashraf Sarip

Al-İdrīsī and a Translation and Commentary about the Far East from His *Nuzhat al-mushtaq*

el-İdrīsī ve Nüzhetü'l-müştâk Adlı Eserinde Uzak Doğuya
Dair Anlatımının Tercüməsi ve Yorumu

الإدريسي مع ترجمة وتعليق حول الشرق الأقصى من نزهة المشتاق

Mustafa Yılmaz

The Astronomical Orientation of the Historical Grand
Mosques in Anatolia

Anadolu'daki Tarihî Büyük Camilerin Astronomik
Konumlansıları

الاتجاه الفلكي للمساجد التاريخية الكبرى في الأناضول

Orhan Güneş

Kuyucaklı ve Konyevî'nin Eserleri Bağlamında 19. Yüzyıl
Osmanlı'sında Modern Astronomi

The Modern Astronomy in the 19th Century in Ottoman
Empire: On the Works of Quyūqaqlî and Qunawî

علم الفلك الحديث في القرن التاسع عشر في الإمبراطورية العثمانية: عن أعمال قيوچاقي وقونوي

10. Oturum / 10th Session 15:00-16:30
Mavi Salon / Blue Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Mustafa Kaçar

Alicia Maravelia

Ancient Egyptian Medicine as a Source of Healing Methods
and Knowledge, through Trans-Cultural Pathways and its
Developments

Kültürlerarası Yollar Aracılığıyla Tedavi Yöntem ve Bilgisinin
Yayılımı Açısından Bir Kaynak Antik Mısır Tıbbı ve Gelişimi

الطب المصري القديم كمصدر لنشر طرق العلاج والمعرفة من خلال طرائق التبادل الثقافي
وتطورها

Glen Cooper

The Reception of an Empirical Medical Theory: Galen's
Crisis Theory in the Arabic Commentaries on the Hippocratic
Aphorisms

Bir Tecrübî Tip Teorisinin Alımlanışı: Hipokrat'ın
Aforizmalarına Dair Arapça Şerhlerde Galen'in Kriz Teorisi

تقبل النظرية الطبية التجريبية: نظرية البحran لجالينوس في التفسيرات العربية للأمثال
البيطراتية

Carmela Baffioni

Kitâb al-hâwî fî I-tibb, IX on the Diseases of the Womb by Abû
Bakr al-Râzî and its Sources

Ebû Bekir er-Râzî'nin Kitâbu'l-hâvî fî't-tibb'inin Rahim
Hastalıklarına Dair IX. Bölümü ve Kaynakları

كتاب الحاوي في الطب عن أمراض الرحم لأبي بكر الرازي ومصادره

Mathias Witt

The Manuscript Tradition of al-Râzî's Kitâb al-Hâwî (Rhazes,
Liber Continens)

Râzî'nin Kitâbu'l-Hâvî'sinin Elyazması Geleneği

تقاليد مخطوط كتاب الحاوي للرازي

16:30-17:00 Ara / Break / استراحة

11. Oturum / 11th Session 17:00-18:30
Doktora Salonu / Doctorate Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
İshak Arslan

Godefroid de Callataÿ

Astrology in the Long Version of the Epistle of Magic from the Rasā'il Ikhwān al-Ṣafā'

İhvân-ı Safâ Risaleleri'nin Büyüye Dair Kısmının Uzun Versiyonunda Astroloji

التنجيم في النسخة الطويلة من رسالة السحر في رسائل إخوان الصفاه

Alexandra Bettag

Arabic Astronomy in the Mirror of Early Modern European Art: A Case Study

Erken Modern Avrupa Sanatının Aynasında Arap Astronomisi: Bir Vaka Çalışması

علم الفلك العربي في مرآة الفن الأوروبي المعاصر المبكر: دراسة الحالة

Elaine van Dalen

Al-Filâha al-nabaṭiyya to be Ibn Wahshiyya's Translation
İbn Vahsiyye'nin Tercümesi Olarak el-Filâhatü'n-Nabatiyye
عن كون الفلاحة النبطية ترجمة لابن وحشية

Harun Dıraman

Tarım Bilimleri Tarihi Açısından Zeytin Yetiştiriciliğine Dair
Bazı Önemli Ortaçağ Kaynaklarına Genel Bir Bakış

An Overview of Some Important Agricultural Sciences
Medieval Sources on the History of Olive Cultivation

نظرة عامة على بعض مصادر العلوم الزراعية الهامة في القرون الوسطى حول تاريخ زراعة الزيتون

12. Oturum / 12th Session 17:00-18:30
Mavi Salon / Blue Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Glen Cooper

Kadircan Keskinbora

İbn Sînâ'nın Oftolmaoloji Bilimine Katkıları Konusundaki
Tespitlerin Prof. Dr. Fuat Sezgin'in Çalışmalarıyla Bilim
Dünyasına Aktarımı

Ibn Sînâ's Contributions to the Ophthalmology and Prof. Dr.
Fuat Sezgin Role in Bringing them into the Scientific Agenda

مساهمات ابن سينا في طب وجراحة العيون ودور الأستاذ الدكتور فؤاد سزكين في إدراجه
في جداول الأعمال العلمية

Shahrzad Irannejad

Dissecting Avicenna's Anatomy of the Brain

İbn Sînâ'nın Beynin Anatomisine Dair Görüşlerinin Teşrihi

شرح تشريح ابن سينا للدماغ

Raphaela Veit

Ibn Sînâ on Simple Drugs: The Sources, Structure, and
Originality of al-Qânûn fî I-tibb, Book II

İbn Sînâ'ya Göre Basit İlaçlar: el-Kânûn fi't-tibb'in II. Kitabının
Kaynakları, Yapısı ve Orijinalliği

ابن سينا عن الأدوية المفردة: مصادر وبنية وأصالحة القانون في الطب ، الكتاب الثاني

Amina Ather

Further Understanding Avicenna's View on Cancer Based
on Nuclear Magnetic Resonance Spectroscopy Based
Metabonomic Analysis

Metabonomik Analizlere Dayalı Nükleer Manyetik Rezonans
Spektroskopisi Aracılığıyla İbn Sînâ'nın Kanser Hakkındaki
Görüşünün Ayrintılı Olarak Değerlendirilmesi

مزيد من الفهم لوجهة نظر ابن سينا عن السرطان بناء على تحليل الأيض بمطيافية الرينين
المغناطيسي النووي

3. Gün / 3rd Day - 15 Haziran / June 2019

Oturumlar / Sessions / جلسات

13. Oturum /13th Session 09:30-11:00 Doktora Salonu / Doctorate Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Tuncay Zorlu

Atilla Bir

11. Yüzyılda Bilim ve Teknoloji: Bîrûnî'nin Katkıları
Science and Technology in the 11th Century: Contributions
of al-Bîrûnî

العلم والتكنولوجيا في القرن الحادى عشر ميلادى: مساقمة البىرونى

Fathi Jaray

Mizwala or Islamic Sundial: Situation of Research and
Future Projects

Mizvele Veya İslâm Dünyasındaki Güneş Saati:
Araştırmaların Mevcut Durumu ve Geleceğe Dönük Projeler
المرونة أو ساعات الشمس الإسلامية: حالة الأبحاث والمشروعات المستقبلية

Gaye Danışan

Osmanlı Dönemi Astronomi Eserleri Çerçeveşinde
Karşılaştırmalı Bir Araştırma: Dâ'ire-i Mu'addil'in Yapısı ve
Kullanımı

A Comparative Study on the Basis of the Astronomical
Works in the Ottoman Era: The Structure and Use of Dâ'ira-i
Mu'addila

دراسة مقارنة على أساس الأعمال الفلكية في العهد العثماني: بنية واستعمال دائرة المعدل

Yusen Yu

Uses of Chinese Paper and the Development of Paper-
making Technology under the Timurids, ca. 1370-1507

Çin Kâğıdının Kullanımı ve Timurlular Döneminde Kâğıt
Yapma Teknolojisinin Gelişimi (yaklaşık 1370-1507)

استخدامات الورق الصيني وتطور تقنية صناعة الورق تحت حكم التيموريين، 1370- 1507م

14. Oturum /14th Session 09:30-11:00 Mavi Salon / Blue Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Halit Eren

Ahmet Ağırakça

Prof. Dr. Fuat Sezgin'in Tıp Tarihi Çalışmaları
Some Contributions of Prof. Dr. Fuat Sezgin to the History of
Medicine

بعض إسهامات الأستاذ الدكتور فؤاد سزكين في تاريخ علم الطب

Nil Sarı

Kitâbu't-Tâsîf'te Yer Alan Cerrahi Aletlerin Tanımlanmasına
Cerrâhiyetü'l-Hâniye'de Bulunan Alet Çizimlerinin Katkısı
Contributions of the Illustrations in Jarrâhiyyat al-khâniya with
regard to the Identification of the Surgical Instruments in Kitâb
al-Taşrif

إسهامات الرسومات التصويرية في الجراحات الخانية مع اعتبار التعرف إلى الأدوات
الجراحية التي وردت في كتاب التصرف

Zahide Özkan-Rashed

Ebû Zeyd el-Belhî'nin Mesâlihu'l-ebdân ve'l-enfûs Adlı
Eserinde Psikosomatik Tıp
Psychosomatic Medicine in Abû Zayd al-Balkhî's Maşâlih
al-abdân wa al-anfus

الطب النفسي الجسدي في مصالح الأبدان والأنفس لأبي زيد البلجي

Cumhur Ersin Adıgüzel

Prof. Dr. Fuat Sezgin'in Endülüs'te Gelişen İslam Bilim Tarihi
Çalışmalarına Katkıları
Contributions of Prof. Dr. Fuat Sezgin on the History of
Sciences in al-Andalus

إسهامات الأستاذ الدكتور فؤاد سزكين في تاريخ العلوم في الأندلس

استراحة / Break / 11:00-11:30 Ara / Break / 11:00-11:30

15. Oturum / 15th Session 11:30-13:00
Doktora Salonu / Doctorate Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Aydın Topaloğlu

Ahmed Djebbar

Islamic Mathematics in the Work of Fuat Sezgin

Fuat Sezgin'in Çalışmasında İslam Matematiği

الرياضيات الإسلامية في أعمال فؤاد سرگين

Hossein Masoumi Hamedani

Naṣīr al-Dīn al-Tūsī and the History of Spherical Trigonometry

Nasîruddin et-Tûsî ve Küresel Trigonometrinin Tarihi

نصير الدين الطوسي و تاريخ المثلثات الكروية

Hadi Jorati

Mathematics at the Seljuq Court: The Lost Legacy of 'Umar Khayyâm

Selçuklu Sarayında Matematik: Ömer Hayyâm'ın Kayıp Mirası

الرياضيات في البلاط السلجوقى: الإرث المفقود لعمر الخيم

Elif Baga

Anadolu'da Yazılan ilk Matematik Risalesi: Emînüddin Ebherî'nin Fusûl kâfiye fî hisâbi't-taht ve'l-mîl Adlı Eseri

The First Treatise of Mathematics Written in Anatolia: Amîn al-Dîn al-Abharî's Fuşûl kâfiya fî hisâb al-taht wa al-mîl

الرسالة الأولى في الرياضيات التي كُتبت في الأناضول: فصول كافية في حساب التخت والميل
لأمين الدين الابهري

16. Oturum / 16th Session 11:30-13:00
Mavi Salon / Blue Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Veysel Kaya

Zsuzsanna Csorba

A Genre of Medieval Islamic Medicine: Regimens for the Traveller

Ortaçağ İslâm Tıbbında Bir Tür: Yolcu İçin Tedbirler

نوع من الطب الإسلامي في العصور الوسطى: تدبير المسافر

Pilar Herráiz-Oliva & Mustafa Yavuz

An Epistle of Averroes: "On the Conservation of Health"

İbn Rüşd'ün Bir Risalesi: "Sağlığın Korunması Üzerine"

رسالة ابن رشد: في حفظ الصحة

Masood Kasiri

A Review of the Manuscript of Kîmîâ al-shifâ' and Its Impact on the Introduction of Western Medicine to Iranian Physicians

Kîmîâ'ş-şifâ'nın Elyazmasına Dair Bir Değerlendirme ve Batı Tibbinin İranlı Hekimlerin Gündemine Girişü Üzerindeki Etkisi

مراجعة لخطوطة كيمياء الشفاء وتاثيره على تعرف الأطباء الإيرانيين بالطب الغربي

Mojtaba Heydari

History of Ophthalmology in Islamic Era

İslam Döneminde Oftalmolojinin Tarihi

تاريخ الطب وجراحة العيون في الإسلام

استراحة / Break / 13:00-14:00 Ara

17. Oturum / 17th Session 14:00-15:30
Doktora Salonu / Doctorate Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Zekeriya Kurşun

Atilla Polat & H. Mücella Demirhan Çavuşoğlu

Mehmed Said Efendi'nin Misâha Risalesi

Mehmed Sa'îd Efendi's Treatise of Misâha

رسالة المساحة لمحمد سعيد أفندي

Ilana Wartenberg

Medieval Hebrew Science and its Language

Ortaçağ İbrani Bilimi ve Bilim Dili

العلوم العربية في العصور الوسطى ولسانيها

Ali Atasoy

15. Yüzyılda Ali Kuşçu'nun Bazı Matematiksel Hesaplama Yöntemleri

Some Mathematical Methods of Calculation Used by 'Alt al-Kusdhîjî in the 15th Century

بعض طرق الحساب الرياضي لعلي كوشجي في القرن الخامس عشر ميلادي

Safiye Yılmaz Erten

Mehmet Nadir ve Sayılar Teorisine Katkıları

Mehmet Nadir and his Contributions to the Theory of Number

محمد نادر ومساهماته في نظرية الأعداد

18. Oturum / 18th Session 14:00-15:30
Mavi Salon / Blue Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Gaye Danışan

Abouzar Farzpourmachiani

Bîrûnî's Work on Specific Gravities: A New Effort for Solving Archimedes' Problem by Menelaus' Method

Bîrûnî'nin Özel Yerçekimine Dair Eseri: Arşimed'in Problemini Menelaus'un Metoduyla Çözmeye Yönelik Yeni Bir Çaba

عمل البيروني على الشغل النوعي: جهد جديد لحل مشكلة أرشنيدس بطريقة منالوس

Said Sabbagh

Optics and Theory of Vision by Abû Bakr al-Râzî

Galen ve Ebû Bekir er-Râzî'de Optik ve Görme Teorisi

البصريات ونظرية الرؤية عند جالينوس وأبي بكر الرازي

Mehmet Sami Bağ

Dünyayı Döndürmeye Neydi? Yerin Hareketsiz Olduğu
Düşüncesinin İbn Sînâ ve Sonrasındaki Delilleri

What was the Cause that Prevents the Earth to Turn?
Arguments on the Immobility of the Earth in Ibn Sînâ and the Following Intellectual Traditions

ما الذي يمنع الأرض من التحرك؟ ابن سينا وأدلة حول وضعية الأرض

Elaheh Kheirandish

Cities of Stars: The Historical Relationship between Optics and Astronomy

Yıldızların Şehirleri: Optik ve Astronomi Arasındaki Tarihî İlişki

مدن النجوم: العلاقة التاريخية بين البصريات وعلم الفلك

15:30-16:00 Ara / Break / استراحة

19. Oturum / 19th Session 16:00-17:30
Doktora Salonu / Doctorate Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Ömer Mahir Alper

Jawdath Jabbour

The Place and Nature of the Study of the Soul in al-Fârâbî's Classification of Sciences

Fârâbî'nin Bilimler Sınıflamasında Nefse Dair İncelemenin Yeri ve Mahiyeti

مكان وطبيعة دراسة النفس في تصنيف الفارابي للعلوم

Robert Morrison

Cosmography, Cosmology, and Kalâm from Samarcand to Istanbul

Semerkand'dan İstanbul'a Kozmografi, Kozmoloji ve Kelâm
علم هیئتة الكون، علم الكونيات، وعلم الكلام من سمرقند إلى اسطنبول

Teymour Morel

As'ad al-Yânyawi's Tarjamat al-sharḥ al-anwar fī al-manṭiq

Es'ad el-Yânyevî'nin Tercümeti's-şerhi'l-enver fi'l-mantık'

ترجمة شرح الآخور في المنطق لأشعد البینوي

Sami Arslan

Kitap Nedir, Nüsha Kimdir? İslam Yazma Eser Unsurları İçin Bir Tasnif Denemesi

What is the Book Who is the Nuskha? An Attempt to Classify the Elements of the Islamic Manuscripts

ما الكتاب؟ ومن النسخة؟ محاولة لتصنيف عناصر المخطوطات الإسلامية

20. Oturum / 20th Session 16:00-17:30
Mavi Salon / Blue Hall

Oturum Başkanı / Chair / رئيس الجلسة
Cahid Şenel

George Vlahakis

Islam and Ottoman Empire in Greek Books of Geography during the 18th-19th Centuries

18.-19. Yüzyıllar Boyunca İslâm ve Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Yunanca Coğrafya Kitapları

الإسلام والإمبراطورية العثمانية في كتب الجغرافيا اليونانية خلال القرون الثامن عشر والتاسع عشر

Hans Hinrich Biesterfeldt

A 4th/5th Century H. Encyclopedia of the Sciences Ascribed to Ibn Sînâ

İbn Sînâ'ya Atfedilen Hicrî 4./5. Yüzyıla Ait Bir Bilimler Ansiklopedisi

موسوعة العلوم المنسوبة لابن سينا في القرن الرابع / الخامس هجري

Ayşe Betül Tekin

Gazâlî'nin Makâsıdu'l-felâsife'sinin Avrupa'da Alınlanması Üzerine Tartışmalar

Debates on the Reception of al-Ğazâlî's Maqâṣid al-falâsifa in Europe

مناقشة حول استيعاب مقاصد الفلسفة للغزالي في أوروبا

Bülent Alan

Fuat Sezgin: Yitik Hazinemizin Kaşifi - Hatıralar

Fuat Sezgin: Discoverer of our Lost Treasure - Memories

فؤاد سرگين: مكتشف كنزنا المفقود - ذكريات

17:30-18:00 Ara / Break / استراحة /

18:00-18:30 Kapanış Oturumu / Closing Remarks **الملاحظات الختامية /**

Onur Kurulu

Honorary Board

المجلس الفخري للندوة

Dr. Ursula Sezgin

Prof. Dr. Fuat Sezgin'in Eşi

Hilal Sezgin

Prof. Dr. Fuat Sezgin'in Kızı / Gazeteci-Yazar

Prof. Dr. Mahmut Ak

İstanbul Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. M. Fatih Andı

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Rektörü

Ömer Arısoy

Kültür ve Turizm Bakanlığı Bakan Yardımcısı (2018-2019) /
Zeytinburnu Belediye Başkanı

Prof. Dr. Ersan Aslan

Kırıkkale Üniversitesi Rektörü / 2019 Prof. Dr. Fuat Sezgin
Yılı Koordinatörü

Mecit Çetinkaya

Prof. Dr. Fuat Sezgin İslam Bilim Tarihi Araştırmaları Vakfı
Yönetim Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Musa Duman

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Kurucu Rektörü

İbrahim Eren

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürü

Necmeddin Bilal Erdoğan

Prof. Dr. Fuat Sezgin İslam Bilim Tarihi Araştırmaları Vakfı
Mütevelli Heyeti Üyesi

Ethem Sancak

Prof. Dr. Fuat Sezgin İslam Bilim Tarihi Araştırmaları Vakfı
Kurucu Başkanı

Bilim Kurulu

Scientific Committee

اللجنة العلمية

Prof. Dr. Theodor Abt

Eidgenössische Technische Hochschule, İsviçre

Prof. Dr. Ahmet Ağıراكça

Mardin Artuklu Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Mahmut Ak

İstanbul Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Fatih Andı

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Carmela Baffioni

Institute of Ismaili Studies, İngiltere

Prof. Dr. Mohammad Bagheri

Tahran University, İran

Prof. Dr. Ahmad Fuad Basha

Cairo University, Mısır

Prof. Dr. Murtaza Bedir

İstanbul Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Hans H. Biesterfeldt

Ruhr-Universität Bochum, Almanya

Prof. Dr. Atilla Bir

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Glen M. Cooper

Bağımsız Akademisyen, ABD

Prof. Dr. Ahmed Djebbar

Université Lille 1: Sciences et Technologies, Fransa

Prof. Dr. Musa Duman

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Maribel Fierro

Universidad Complutense de Madrid, İspanya

Prof. Dr. Ahmet Suphi Furat

İstanbul Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Şükrettin Güldütuna

Frankfurt University, Almanya

Prof. Dr. Abderramán El-Hajji
University of Baghdad, Irak

Prof. Dr. Masoumi Hamedani
University of Tehran, İran

Prof. Dr. Ingrid Hehmeyer
Ryerson University, Kanada

Prof. Dr. Mustafa Kaçar
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Sevtap Kadıoğlu
İstanbul Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Masood Kasiri
University of Isfahan, İran

Prof. Dr. Mahmut Kaya
İstanbul Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Kadircan Keskinbora
Bahçeşehir Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Ralph Neuhaeuser
Friedrich-Schiller-Universität Jena, Almanya

Prof. Dr. Judith Pfeiffer
University of Bonn

Prof. Dr. Peter Pormann
University of Manchester, İngiltere

Prof. Dr. Jamil Ragep
McGill University, Kanada

Prof. Dr. George Saliba
Columbia University, ABD / American University of Beirut,
Lübnan

Prof. Dr. Johannes Thomann
Universität Zürich, İsviçre

Prof. Dr. Yavuz Unat
Kastamonu Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Iolanda Ventura
Università di Bologna, İtalya

Prof. Dr. George N. Vlahakis
Hellenic Open University, Yunanistan

Prof. Dr. İsmail Yiğit
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Arman Zargaran
Tehran University of Medical Science, İran

Prof. Dr. Tuncay Zorlu
İstanbul Teknik Üniversitesi, Türkiye

Doç. Dr. Halit Eren
İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi, Türkiye

Assist. Prof. Ilana Wartenberg
Universität Bern, İsviçre

Dr. Öğr. Üyesi Detlev Quinter
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Türkiye

Dr. Hamed Arezaei
Academy of Medical Sciences, İran

Dr. José Bellver
Université catholique de Louvain, Belçika

Dr. Mohamed Benabbès
Université de Tunis, Tunus

Dr. Godefroid de Callataÿ
Université catholique de Louvain, Belçika

Dr. Elaine van Dalen
Université catholique de Louvain, Belçika

Dr. Dilek Güldütuna
Goethe-Universität Frankfurt am Main, Almanya

Dr. Mujtaba Haidari
Shiraz Azad University, İran

Dr. Fathi Jaray
Université de Tunis, Tunus

Dr. Marouane Ben Miled
Université de Tunis El Manar, Tunus

Dr. (med) Zahide Özkan-Rashed
Kardiolog, Almanya

Dr. Sally Ragep
McGill University, Kanada

Dr. Said Sabbagh
İstanbul Teknik Üniversitesi, Türkiye

Dr. Raphaela Veit
Universität zu Köln, Almanya

Dr. Mathias Witt
Ludwig-Maximilians-Universität München, Almanya

Henk Hietbrink
Hollanda

Düzenleme Kurulu

Organising Committee

رئاسة اللجنة المنظمة

Prof. Dr. Fahameddin Başar

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Prof. Dr. Mustafa Kaçar

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Prof. Dr. M. Cüneyt Kaya

İstanbul Üniversitesi

Doç. Dr. Ayşe Zışan Furat

İstanbul Üniversitesi

Dr. Said Sabbagh

İstanbul Teknik Üniversitesi

Akın Yeşilkaya

Prof. Dr. Fuat Sezgin İslam Bilim Tarihi Araştırmaları Vakfı

Hasan Umut

McGill University

Sekreterya

Secretariat

أمانة السر

Bedia Tekin

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

İsmail Öz

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Lale Cansu Tutar

İstanbul Üniversitesi

Serdar Çöp

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Hale Geyik

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Mehmet Yıldız

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Meldanur Paksu

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

www.fuatsezginsempozyumu.org